

POLICY BRIEF 2022:22

Näkökulmia ajankohtaisiin yhteiskunnallisiin kysymyksiin ja poliittisen päätöksenteon tueksi.

Tämä julkaisu on toteutettu osana valtioneuvoston vuoden 2021 selvitys- ja tutkimussuunnitelman toimeenpanoa (tietokayttoon.fi).

Julkaisun sisällöstä vastaavat tiedon tuottajat, eikä tekstisisältö välttämättä edusta valtioneuvoston näkemystä.

Julkisen sektorin tietojen maksullisuus haittaa niiden käyttöä monin tavoin

Matti Muukkonen, yliopistonlehtori, julkisoikeuden dosentti, Itä-Suomen yliopisto

Samuli Leppälä, taloustieteen dosentti, Frontier Research

Anne Kauhanen-Simanainen, VTM, CIM Ay

Niina Myllyniemi, ON, Itä-Suomen yliopisto

Julkisen sektorin tietojen maksullisuudella on haitallisia vaikutuksia sen käyttöön. Toisaalta maksut kannustavat tiedon luovuttajaa panostamaan sen laatuun ja maksujen tuomat lisätulot parantavat tietovarantojen ylläpitomahdollisuuksia. Tiedon maksullisuus osoittautuu ongelmaksi erityisesti pienten, start-up vaiheessa olevien, yritysten kohdalla sekä tilanteissa, joissa tiedosta maksettava maksu ei kohtaa siitä saatavan hyödyn kanssa. Maksujen poistamista harkittaessa budjettirahoitus vaikuttaisi järkevimmältä vaihtoehdolta, sillä osa julkisen sektorin tiedon luovuttajista on riippuvaisia tiedosta perittävistä maksuista.

Julkisen sektorin tiedot, niitä koskevat maksut ja perusoikeuksien toteutuminen

Tietovarantojen potentiaali ja maksut suhteessa perusoikeuksiin

Suomessa on kansainvälisesti vertailtuna poikkeuksellisen laajat *julkiset rekisterit*, so. nykykäsittein *tietovarannot*¹. Tähän syynä on erityisesti pitkä historia *yleisessä rekisterinpidossa*. Väestötilastojen ylläpito aloitettiin meillä jo 1700-luvun puolivälissä, minkä lisäksi esimerkiksi ensimmäisen tietokoneistetun kansallisen tautirekisterin (*nation-wide, computerised disease register*) eli syöpärekisterin ylläpito aloitettiin jo 1950-luvun alussa. Myöhemmin rekistereiden sähköistäminen on edennyt useisiin muihin tauteihin ja käyttötarkoituksiin.² Nykyisin Suomessa, kuten muissakin Pohjoismaissa, rekisterit auttavat muun muassa kansanterveyteen kohdistuvaa tutkimusta.³ Ensisijaisesti rekisterit kuitenkin palvelevat viranomaisia.⁴ Niiden avulla viranomaiset ovat voineet hallinnoida toiminnassaan syntyneitä tietoja, ja sitä kautta hoitaa niille lailla säädettyjä tehtäviä.

Suomessa on vanhastaan ollut voimassa vahva *julkisuusperiaatteeseen* nojaava ajattelu.⁵ Tuon periaatteen mukaan kaikki ”[v]iranomaisen hallussa olevat asiakirjat ja muut tallenteet ovat julkisia, jollei niiden julkisuutta ole välttämättömien syiden vuoksi lailla erikseen rajoitettu. Jokaisella on oikeus saada tieto julkisesta asiakirjasta ja tallenteesta” (Suomen perustuslaki, 731/1999, 12.2 §). Oikeuskirjallisuudessa onkin katsottu, että kyseinen perusoikeussäännös yhdessä yleisen perus- ja ihmisoikeuksien *turvaamisvelvollisuuden*⁶ kanssa osoittaa julkiselle vallalle aktiivisen toimintavelvoitteen tuottaa ja jakaa tietoa. Näin toimiessaan julkinen valta mahdollistaa myös osallistumis- ja vaikuttamisoikeuksien tosiasiallisen toteutumisen.⁷ ”Ilman laajaa ja aktiivisesti toteutettua julkisuutta osallistumisoikeuksien toteuttaminen ei olisi käytännössä mahdollista”.⁸

Julksen sektorin tietojen avaaminen on ollut Suomessa esillä ja kehityksen kohteena useamman vuosikymmenen ajan, mutta tietojen avaamisessa ei ole edistytty täysin halutulla tavalla. Poliittinen tahtotila ilmenee esimerkiksi hallitusohjelmakirjauksista, joissa on ilmaistu selkeästi, että tietoja halutaan saada hyödynnettyä laajemmin. Toisaalta

tällöin joudutaan kysymään, onko kyse pikemminkin vakiofraasista kuin selkeistä toimenpiteistä asian hyväksi. Euroopan unionin sääntely ohjaa osaltaan avaamaan tois- taiseksi määrittelemättömiä arvokkaita tietoaineistoja, minkä lisäksi kansallinen lain- säädäntömme velvoittaa toimiin muun muassa viranomaisen asiakirjojen sähköistämi- sessä. Toisaalta tiedon avaamisen ideologian kannalta epäjohdonmukaiselta vaikuttaa tuoreet maksukorotukset esimerkiksi sosiaali- ja terveystietojen toissijaisesta käytöstä annetun lain (552/2019, toisiolaki) 4 §:ssä tarkoitetun sosiaali- ja terveysalan tietolupa- viranomaisen eli Findatan osalta. Taustalla kuitenkin niissäkin on raha: Findatalle tarvi- taan lisäresursseja sen talouden tasapainottamiseksi.

Findata on hyvä esimerkki siitä, kuinka maksujen nosto voi aiheuttaa kielteisiä vaiku- tuksia perustuslain 16.3 §:n turvaamalle *tieteen vapaudelle*. Mikäli maksut nousevat korkeiksi, alkavat ne osaltaan vaikuttaa myös tutkimuskohteiden valikoitumiseen. Vas- taavasti, mikäli yksityishenkilöiden tiedonsaanti on heidän taloudelliseen asemaansa nähden kohtuuttoman kallista, voi tällä olla kielteisiä vaikutuksia heidän osallistumis- ja vaikuttamisoikeuksiensa toteutumiseen. *Merkittäviä ongelmia maksuista syntyy pie- nille, etenkin startup-vaiheessa oleville yrityksille. Nämä voivat olla tilanteessa, jossa ne jättävät julkisen sektorin tiedot käyttämättä niihin liittyvien maksujen vuoksi.* Suurilla yrityksillä ei vastaavaa ongelmaa välttämättä ole, joskin on myös niin, ettei suurikaan yritys ei hanki tietoja maksullisesti, mikäli maksu on suurempi kuin siitä saatu hyöty. Toisaalta pienikin yritys voi olla valmis hankkimaan tietoja vaikkapa vieraalla pää- omalla, jos tiedoista syntyy merkittävää taloudellista hyötyä. On kuitenkin huomioitava, että osa yrityksistä on arvomaailmassaan sitoutunut käyttämään vain maksuttomia ai- neistoja avoimen tiedon liikkeen hengen mukaisesti.⁹ Heidän osaltaan hinnoittelulla ei siten ole merkitystä.

Selvitystehtävä

Tutkittua tietoa siitä, miten julkisen sektorin tietojen maksullisuus ja maksuttomuus vai- kuttavat perusoikeuksien toteutumiseen ei ole ollut saatavilla. *Niinpä tällaisen selvityk- sen tarve nousi esille muutaman vuoden takaisessa tietopolitiikkaa ja tekoälyä koske- neessa valtioneuvoston selonteossa, jossa havaittiin, että asiaan liittyy edelleen avoi- mia kysymyksiä sekä epäyhtenäisiä periaatteita.*¹⁰ *Julkisen sektorin tietojen maksulli- suuden ja maksuttomuuden vaikutukset (JULKIHINTA) -hankkeessa vastattiin seura- viin tilaajan esittämiin tutkimuskysymyksiin:*

- *Minkälaisia vaikutuksia tiedon hinnalla on tosiasiallisesti tiedon käyt- töön?*
- *Julkisella hallinnolla on pääsääntöisesti monopoli näihin tietoihin, joten hintajoustoa ei esiinny. Onko tällä vaikutusta?*
- *Miten julkisen hallinnon tiedon maksullisuus tai maksuttomuus vaikuttaa tiedon käyttöön yhteiskunnassa? Onko tällä kansantaloudellista vaiku- tusta?*

- *Mikä on maksullisten tietoluovutusten vaikutus tiedon luovuttajan toimintaan? Mitkä ovat maksullisuuden vaikutukset mahdollisuuteen ylläpitää kyseisiä tietovarantoja?*

Mainitut tilaajan esittämät kysymykset liittyvät taloustieteen, erityisesti *tiedon taloustieteen*¹¹ tutkimusalaan. Toteutetussa selvityksessä niitä ei kuitenkaan ole voitu käsitellä ilman syvällistä perehtymistä siihen, millaisissa tilanteissa esitetyt kysymykset nousevat konkreettisesti esiin: keskeistä on ollut ymmärtää konteksti, jotta pystyttiin valitsemaan parhaiten sitä kuvaavat teoreettiset mallit hyödynnettäväksi analyysissä. Tämä taas on edellyttänyt perehtyneisyyttä sekä julkiseen hallintoon ja sen toimintatapoihin että voimassa olevaan oikeuteen. Kontekstia on rakennettu perehtymällä yhtäältä tiedon avaamista koskevaan keskusteluun ja kehityskulkuun, mutta toisaalta myös virastojen toimiin ja niitä ohjaavaan lainsäädäntöön. Lisäksi kysymyksiin vastaaminen on edellyttänyt empiiristä tarkastelua sen suhteen, mitä vaikutuksia tähän mennessä tehdyillä tiedon avaamista koskevilla päätöksillä (esimerkiksi Ilmatieteen laitos ja Maanmittauslaitos) on ollut.

Kysymys julkisen sektorin tiedoista liittyy yhtäältä julkisen hallinnon toimintaan sekä toisaalta potentiaalisen käyttäjäkunnan tarpeisiin ja oikeuksiin. Niinpä selvityksen tutkimuskysymykseksi asetettiin se, *turvaako nykyinen lainsäädäntömme erityisesti elinkeinovapauden sekä osallistumis- ja vaikuttamisperusoikeuksien toteutumisen, kun asiaa tarkastellaan julkisuusperiaatteen ja julkisen hallinnon käytössä olevien tietojen näkökulmasta ja onko tietojen maksullisuudella merkitystä näiden oikeuksien toteutumiseen*. Käytännössä kaikki julkisen sektorin tiedot ovat liitettävissä suoraan tai välillisesti perusoikeuksien toteutumiseen, jolloin juuri tätä kysymystä voidaan pitää aivan keskeisenä. Näin siksi, että maksullisuus vaikuttaa välittömästi siihen, missä laajuudessa perusoikeudet toteutuvat.

Tutkimuksen aineisto ja menetelmät

Tutkimuskysymyksiin vastaaminen on edellyttänyt tiivistä taloustieteellisen ja oikeustieteellisen tutkimuksen vuoropuhelua sekä jo olemassa olevan tiedon keräämistä ja systematisointia. Tutkimusongelman ratkaiseminen on edellyttänyt myös varsinaisten julkisen sektorin hallussa olevien tietojen tunnistamista eli empiiristä tarkastelua. Tällainen tutkimusasetelma on haastava ja edellyttää monimenetelmällisyyttä¹² niin aineiston keruussa kuin sen analysoinnissakin. Keskeisenä toimintamallina hankkeessa oli koota ja jäsentää olemassa olevaa tietoa (esimerkiksi aiheesta tehty akateeminen tutkimus, kansainväliset vertailut, arviointitutkimukset, hallinnon tuottamat selvitykset yms.) sekä tarvittaessa täydentää sitä erityisesti viranomaisille kohdistuvien tietopyyntöjen avulla.

Tietopyyntöjen sisältöjä hyödynnettiin tutkimuksen empiirissä osiossa. Uuden aineiston systematisointi yhdessä aiemman kanssa loi perustan teoreettiselle mallinnukselle. Kyselyaineistoa hyödynnettiin muun muassa pohdittaessa tiedon kysynnän määrittymistä sekä hinnan ja muiden transaktiokustannusten merkitystä. Aineistoja täydennettiin myös hankkeen aikana järjestetyillä työpajoilla, joihin osallistuivat niin tiedontuottajat kuin -käyttäjät.

Tutkimuksessa käytetyt menetelmät riippuivat siitä, mitä tietoa kussakin vaiheessa tarvittiin. Tiedon keräys toteutettiin yhtäältä perehtymällä aikaisempaan teemaa koskevaan tutkimukseen sekä toisaalta toteuttamalla pienimuotoinen ja esiymmärryksen perusteella keskeisiin selvitettäviin kysymyksiin kohdistunut kysely sähköpostitse valituille viranomaisorganisaatioille. Selvityksen oikeustieteelliset osiot toteutettiin menetelmältään *lainopillisena*. Tämä tarkoittaa sitä, että hankkeessa systematisoitiin ja tulokittiin julkisen sektorin hallussa oleviin tietoihin liittyvää oikeudellista ainesta.¹³ Selvityksen taloustieteellisten osioiden osalta menetelmänä sen sijaan käytettiin *teoreettista mallinnusta*. Keskeisessä osassa tutkittaessa maksullisuuden ja maksuttomuuden vaikutuksista oli *taloustieteellinen hyvinvointianalyysi*¹⁴. Tämä perustui siihen, että tietoa voitiin suurelta osin tarkastella niin sanottuna *julkishyödykkeenä*, mutta siihen liittyi myös muita erityispiirteitä¹⁵. Teoreettisen mallinnuksen kautta hankkeessa tarkasteltiin olemassa olevan tiedon käyttöön liittyvää allokatiivista tehokkuutta, tiedon hankintaan ja ylläpitoon liittyvää dynaamista tehokkuutta sekä kysymyksiä kustannusten jakautumisen tasapuolisuudesta ja oikeudenmukaisuudesta. Hyödynnettävien mallien alkuoletuksia sovitettiin ja verrattiin esimerkkitapauksiin sekä tilastoihin julkisen hallinnon tietovarannoista.

Tulokset ja johtopäätökset

Toteutetun selvityksen johtopäätökset voidaan jakaa kolmeen osaan. Oman kokonaisuutensa muodosti vastaukset tilaajan esittämiin kysymyksiin. Näihin vastaukset on esitetty kootusti seuraavalla sivulla. Toinen keskeinen johtopäätös koski tutkimuksen aikana tehtyä havaintoa siitä, ettei valtion maksuperustelaki (150/1992) tue tiedon avaamisen tavoitteita osaltaan siksi, ettei sitä säädettässä 1990-luvun alun lama-ajan Suomen fiskaalisiin tarkoituksiin, "datataloudesta ollut tietoakaan", eikä esimerkiksi internet ollut vielä laajassa kaupallisessa käytössä. Kolmas johtopäätös liittyi siihen, että maksuperustelainsäädäntö ja maksut ylipäättään vaikuttavat haitallisesti myös useiden perusoikeuksien toteutumiseen.

VASTAUKSET TILAAJAN ESITTÄMIIN KYSYMYKSIIN

Minkälaisia vaikutuksia tiedon hinnalla on tosiasiallisesti tiedon käyttöön?

Kun tiedon arvo vaihtelee käyttäjien välillä, käyttäjämäärä laskee hinnan mukana.

Julkisella hallinnolla on pääsääntöisesti monopoli näihin tietoihin, joten hintajoustoa ei esiinny. Onko tällä vaikutusta?

Joillekin käyttäjille tiedon arvo voi olla korkea taloudellisista tai oikeudellisista syistä, eikä vaihtoehtoista tietolähdettä julkisesta monopolista johtuen ole. Näiden käyttäjien osalta kysynnän hintajousto on heikkoa. Käyttäjien erilaisuuden seurauksena kokonaiskysyntä kuitenkin joustaa hinnan suhteen.

Miten julkisen hallinnon tiedon maksullisuus tai maksuttomuus vaikuttaa tiedon käyttöön yhteiskunnassa? Onko tällä kansantaloudellista vaikutusta?

Maksullisuus vähentää tiedon käyttöä, jolloin tietovaranto jää alihyödynnetyksi. Vastaavasti maksuttomuudesta seuraa, että potentiaalinen käyttäjämäärä ja käyttäjien tietovarannosta saama kokonaishyöty ovat mahdollisimman suuria. Jos tiedon käytöstä on lisäksi positiivisia ulkoisvaikutuksia, kun siitä hyötyvät esimerkiksi tietoa käyttävän yrityksen asiakkaat, muodostuu tietovarannon täysvaltainen hyödyntäminen kansantaloudellisesti entistä tärkeämmäksi.

Mikä on maksullisten tietoluovutusten vaikutus tiedon luovuttajan toimintaan?

Maksut kannustavat tiedon luovuttajaa panostamaan sen laatuun. Sama kannustinvaikutus voidaan kuitenkin saada aikaan, jos tietovarannon budjettirahoitus sidotaan sen käyttäjämäärään.

Mitkä ovat maksullisuuden vaikutukset mahdollisuuteen ylläpitää kyseisiä tietovarantoja?

Maksujen tuomat lisätulot parantavat ylläpitomahdollisuuksia. Jotta tietovarannon ylläpito ja laatu eivät kärsisi, tulisi budjettirahoitusta lisätä maksuista luovuttaessa.

Yhteenveto toimenpide-ehdotuksista

1. *Kansallisesti tulisi käydä yhteiskuntapoliittista keskustelua siitä, mitä päämääriä tiedon avaamisella tavoitellaan sekä millaisia politiikkatoimia ja resursseja näiden toteuttaminen edellyttää.*
2. *Valtiovarainministeriön tulisi käynnistää maksuperustelainsäädännön tarkistamista koskeva hanke julkisen sektorin tietojen osalta.*
3. *Käynnistetään erillinen selvitys niistä toimenpiteistä, joita edellytetään julkisen sektorin tietojen tuottamista, avaamista ja hyödyntämistä edistävän tietoekosysteemin ja rahoitusmallin aikaansaamiseen.*

Viitteet

¹ Julkisen hallinnon tiedonhallinnasta annetun lain (906/2019, tiedonhallintalaki) 2 §:n 6 kohdan mukaisesti *tietovarannolla* tarkoitetaan "viranomaisen tehtävien hoidossa tai muussa toiminnassa käytettäviä tietoaineistoja sisältävää kokonaisuutta, jota käsitellään tietojärjestelmien avulla tai manuaalisesti".

² Ks. esim. Gissler, Mika – Haukka, Jari, Finnish health and social welfare registers in epidemiological research. *Nordisk Epidemiologi* 1/2004, s. 113–120, s. 113. Saatavissa osoitteesta: <https://www.ntnu.no/ojs/index.php/norepid/article/view/284/262>.

³ Ks. esim. Laugesen, Kristina – Ludvigsson, Jonas F. – Schmidt, Morten – Gissler, Mika – Valdimarsdottir, Unnur Anna – Lunde, Astrid – Toft Sørensen, Henrik, Nordic Health Registry-Based Research: A Review of Health Care Systems and Key Registries. *Clinical Epidemiology* 2021:13, s. 533–554, s. 533. Saatavissa osoitteesta: <https://www.dovepress.com/getfile.php?fileID=71828>. Rekisterityypeistä ks. esim.

Sund, Reijo – Gissler, Mika – Hakulinen, Timo – Rosén, Måns, Use of Health Registers. Teoksessa Ahrens, W. – Pigeot, I. (eds.), *Handbook of Epidemiology*. Springer Science+Business Media 2014, s. 708–710.

⁴ Toisaalta joillain rekistereillä on myös ollut funktio hankkia eräille oikeustoimille *julkisuutta*: esimerkiksi yhdistysrekisterin avulla suojataan sivullisia tuottamalla informaatiota siitä, ketkä jotain tiettyä yhdistyslain (503/1989) tarkoittamaa *yhdistystä* saavat edustaa; ks. Muukkonen, Matti, *Yhdistysoikeuden perusteet*. Edita 2008, s. 119, 213, 283 ja 293. Saatavissa osoitteesta: <https://www.edilex.fi/kirjat/7029.pdf> (€). Kaupparekisterilain (129/1979) 1 a §:ssä (447/2017) turvatus *kaupparekisterin yleisen julkisuuden* avulla taas edistetään markkinoiden toimivuutta siten, että jokaisella on oikeus saada kyseisessä laissa tarkoitettua rekisteristä tietoja esimerkiksi eri yritysten taloudellisesta tilanteesta: Jonkin yhteistyökumppaniyrityksen tilinpäätöstiedot ovat "kullanarvoisia" harkitessa voidaanko tälle yritykselle myydä hyödykkeitä velaksi tai sitoutua kumppanuuteen.

⁵ Julkisuusperiaatteen keskeisiä funktioita *Olli Mäenpään* (Julkisuusperiaate. Alma Talent 2020, s. 11) mukaan ovat: 1) Oikeusvarmuuden ja oikeusturvan takaaminen, 2) Osallistumisen ja vaikuttamisen mahdollistaminen, 3) Valvonnan ja vastuun toteuttaminen, 4) Avoimen ja hyvän hallinnon edistäminen, 5) Sananvapauden tukeminen, 6) Viranomaistoiminnan legitimitietin vahvistaminen, sekä 7) Julkisten tietovarantojen hyödyntäminen.

⁶ Perustuslain 22 §:n mukaan sen on "turvattava perusoikeuksien ja ihmisoikeuksien toteutuminen". Tämä yleinen turvaamisvelvollisuus sisältää velvollisuuden *kunnioittaa*,

- edistää ja suojata* näitä valtiosääntöisiä ja kansainvälisiin sopimuksiin perustuvia oikeuksia. Ks. Karapuu, Heikki, Perusoikeuksien yleinen oikeudellinen merkitys II/1/3. Teoksessa Hallberg, Pekka et al.: Perusoikeudet. Verkkojulkaisu, www.wsoypro.fi 2005 ja Pöyhönen, Juha, Uusi varallisuus-oikeus. Lakimiesliiton kustannus 2000, s. 70.
- ⁷ Ks. Muukkonen, Matti – Laakso, Maritta, Vaikuttamistoimielimistä sekä niitä koskevan sääntelyn toteutuksesta Pohjois-Karjalan maakunnassa. Edilex 23.3.2021/17, s. 4. Saatavissa osoitteesta: <https://www.edilex.fi/artikkelit/22702.pdf>.
- ⁸ Mäenpää 2020, s. 38.
- ⁹ Tämä kävi ilmi eräässä hankkeen aikana toteutetussa yrityshaastattelussa.
- ¹⁰ Valtioneuvoston selonteko tietopolitiikasta ja tekoälystä VNS 7/2018 vp, s. 19–20. Saatavissa osoitteesta: https://www.eduskunta.fi/FI/vaski/JulkaisuMetatieto/Documents/VNS_7+2018.pdf. Tietoluovutusten periaatteista ja käytännöistä ks. Valtiovarainministeriö, Julkishallinnon tietoluovutusten periaatteet ja käytännöt. Julkishallinnon tietovarantojen saatavuuden ja käytön edistäminen -työryhmän loppuraportti. Valtiovarainministeriön julkaisuja 2/2012. Saatavissa osoitteesta: https://api.hankeikuna.fi/asiakirjat/d8d04e4f-b32c-4907-b77e-a6263b295302/adcc789e-04ea-411e-838b-3dd6ee872106/JULKAISU_20120222124032.pdf.
- ¹¹ Ks. esim. Leppälä, Samuli, Economic Analysis of Knowledge: The History of Thought and the Central Themes, *Journal of Economic Surveys*, Vol. 29 (2015), No: 2, 263–286.
- ¹² Monimenetelmällisyydestä ks. esim. Spratt, Christine – Walker, Rob – Robinson, Bernadette, Module A5: Mixed Research Methods. Commonwealth of Learning 2004, s. 6–9. Saatavissa osoitteesta: <http://oasis.col.org/bitstream/handle/11599/88/A5%20workbook.pdf?sequence=1&isAllowed=y>; ks. myös Johnson, R. Burke – Onwuegbuzie, Anthony J., Mixed Methods Research: A Research Paradigm Whose Time Has Come. *Educational Research* 7/2004, s. 14–26. Saatavissa osoitteesta: https://www.researchgate.net/profile/R-Johnson-10/publication/225083749_Mixed_Methods_Research_A_Research_Paradigm_Whose_Time_Has_Come/links/5740a51f08aea45ee847c3f7/Mixed-Methods-Research-A-Research-Paradigm-Whose-Time-Has-Come.pdf ja O’Cathain, Alicia – Murphy, Elisabeth – Nicholl, Jon, Why, and how, mixed methods research is undertaken in health services research in England: a mixed methods study. *BMC Health Services Research* 7/2007, s. 1–11. Saatavissa osoitteesta: <https://bmchealthservres.biomedcentral.com/track/pdf/10.1186/1472-6963-7-85.pdf>.
- ¹³ Systematisoinnista ja tulkinnasta ks. esim. Määttä, Tapio, 1 Näkökulmia oikeuteen ja oikeustieteeseen. Teoksessa Määttä, Tapio (toim.), Oikeudellisen ajattelun perusteita. Itä-Suomen yliopisto 2012, s. 7–30, s. 7. Saatavissa osoitteesta: https://erepo.uef.fi/bitstream/handle/123456789/10545/urn_isbn_978-952-61-0766-0.pdf?sequence=-1&isAllowed=y ja Siltala, Raimo, Oikeustieteen tieteenteoria. Suomalainen Lakimiesyhdistys 2003, s. 368.
- ¹⁴ Ks. esim. Mas-Colell, Andreu – Whinston, Michael D. – Green, Jerry R., *Microeconomic Theory*. Oxford University Press 1995, luku 10.
- ¹⁵ Leppälä JES 2/2015.

Lisätietoja:

Yliopistonlehtori, julkisoikeuden dosentti Matti Muukkonen, Itä-Suomen yliopiston oikeustieteiden laitos, puh. +358 50 352 2394. Lisätietoja: <https://uefconnect.uef.fi/henkilo/matti.muukkonen/>

Taloustieteen dosentti Samuli Leppälä, Frontier Research, puh. +358 40 737 8437. Lisätietoja: <https://sites.google.com/site/samulileppala/>

Julkisen sektorin tietojen maksullisuuden ja maksuttomuuden vaikutukset (JULKIHINTA) on toteutettu osana valtioneuvoston vuoden 2021 selvitys- ja tutkimussuunnitelman toimeenpanoa.

Hankkeen ohjausryhmän puheenjohtaja:

Hankepääällikkö Tanja Lahti

Valtiovarainministeriö Tanja.M.Lahti@gov.fi

Valtioneuvoston selvitys- ja tutkimustoiminta
Statsrådets utrednings- och forskningsverksamhet